

Z á p i s

ze 3. zasedání Vědeckého kolegia pedagogiky a psychologie ČSAV,
konaného dne 27. května 1987 ve VÚOŠ Praha

Přítomni: M. Kodým, O. Baláž, V. Čára, J. Hudeček, J. Janoušek,
J. Khol, M. Kořínek, D. Kováč, J. Linhart, K. Pavlica,
H. Pešinová, M. Předka, L. Přikryl, J. Skalka,
J. Skalková

Omluveni: V. Císař, Z. Helus, Z. Kolář, O. Pavlík, J. Semrád,
M. Somr, F. Sýkora, R. Štepanovič, M. Vaněk

Prizváni: K. Marešová - ÚV KSČ
Doc. Dr. A. Velehradský, CSc. - Psychologický ústav ČSAV
PhDr. P. Krejčí, CSc. - Psychologický ústav ČSAV

Zasedání zahájil a řídil předseda kolegia M. Kodým. Před vlastním jednáním VKPP blahopřál jménem členů kolegia prof. PhDr. O. Balážovi, DrSc. při příležitosti jeho životního jubilea a zdůraznil jeho významné zásluhy v práci vědeckého kolegia a při rozvoji čsl. pedagogiky.

Na základě návrhu předsednictva byl program doplněn o další 3 body, které byly vzhledem k jejich významu předřazeny.

I/ Zpracování dlouhodobé strategie rozvoje čsl. pedagogiky a psychologie

M. Kodým referoval o poradě ředitelů společenských vědních pracovišť, ze které vyplynul pro kolegium úkol vypracovat podkladový materiál, který bude vycházet z kritiky společenských věd a jejich malého přínosu společenské praxi. Bude se jednat o programový materiál, který projednají rovněž stranické orgány a který by měl být základem pro orientaci pedagogických a psychologických věd v příštích 20 -25 letech. Východiskem při zpracování budou materiály a další návazné dokumenty. Dále bude nutno vycházet z projevů ss. Gorbačova, Lichačeva, Štrougala a dalších.

Dále předseda seznámil přítomné s následujícími podněty, pro analýzu vědních oborů, které přednesl akademik Z. Snítel:

- a) kriticky a náročně zhodnotit vědní obory z hlediska úrovně výsledků efektivity výzkumu a přínosu pro praxi;
- b) zamyslet se nad obsahovým zaměřením oborů, hledat nové formy sepětí teorie a praxe;
- c) zamyslet se nad strukturou oborů a pracovišť a možnostmi interdisciplinární spolupráce;
- d) posoudit koncepci oborů pod zorným úhlem zahraničních styků - zabránit formálním stykům;
- e) posoudit kádrové otázky, věnovat pozornost práci s talenty, vědecké přípravě apod.;
- f) posoudit materiální podmínky, poukázat na nedostatečné zabezpečení ve srovnání s ostatními vědami, na nevyhovující prostory a přístrojové vybavení.

Po obsáhlé diskusi, ve které vystoupila také s. Marešová s poukazem na to, že by měli být na rozpracování materiálů účastní také mladší pracovníci, protože se jedná o dlouhodobou koncepci, která bude realizována nastupujícími vědeckými generacemi,

k o l e g i u m

- 1/ ukládá komisím VK do konce srpna vypracovat materiály, které budou projednány na předsednictvu začátkem září a v případě potřeby na mimořádném zasedání kolegia.
- 2/ Ukládá předsedům komisí zapojit do práce na materiálech mladší pracovníky.

II/ Stav výzkumu ideologických otázek v pedagogických a psychologických vědách

Předsedové komisí J. Khol a M. Kořínek informovali členy kolegia o začlenění ideologických otázek do výzkumu v pedagogických a psychologických vědách. Z jednání vyplynulo, že ideologické otázky se promítají především v oblasti psychologie míru, v oblasti formování socialistického vědomí a v oblasti světové výchovy. Výzkum je také veden v oblasti analýzy jevů negativních socialismu a, to nejen u nás, ale i ve spolupráci se sovětskými partnery.

K o l e g i u m

malé podané informace na vědomí.

III/ Projednáni materiálu, předaného oddělení společenských věd ČSAV "o zlepšení organizace sociologické práce v odvětvích národního hospodářství a schválení Vzorového statutu služby sociálního rozvoje podniku, organizace, ministerstva"

K o l e g i u m

projednalo uvedený materiál a po diskusi schválilo následující závěry:

1. vítá iniciativu odd. společenských věd, směřující k zajištění tvůrčího využití sovětských zkušeností ke zlepšení a rozvoji sociologické a psychologické práce v podnicích, organizacích a ministerstvech různých odvětví národního hospodářství. Sledovaný záměr je v souladu s aktuálními potřebami společnosti i s potřebami dalšího rozvoje základního a aplikovaného výzkumu v uvedených vědních oblastech;
2. navrhuje, aby zainteresované složky kolektivně přistoupily ke zpracování návrhu obecného materiálu zohledňujícího specifiku ČSSR v oblasti teorie i práce - a to buď samostatně pro psychologii a sociologii, nebo společně pro oba obory. Doporučujeme však, aby k řešení těchto otázek byla sečleněna také pedagogika;
3. doporučuje, aby byl připravený materiál (resp. připravené materiály) před dalším využitím postaven k připomínkám příslušným vědeckým společnostem při ČSAV;
4. doporučuje, aby materiál ze SSSR byl využit při přípravě právní normy "Postavení a uplatnění psychologie v ČSSR";
5. pověřuje M. Kodýma zpracováním a zasláním stanoviska NK akademiku Z. Snítilovi;

IV/ Postavení a uplatnění psychologie v ČSSR a návrh důvodové zprávy k právní normě

S materiálem, který byl projednán hlavním výborem Psychologické společnosti při ČSAV seznámil členy kolegia K. Pavlice.

materiál byl předán v písemné podobě)

Na základě diskuse
k o l e g i u m

- V/ souhlasí s materiálem a doporučuje precizovat některé formulace;
- V/ ukládá předsednictvu VK předložit materiál legislativní komisi prezidia ČSAV.

V/ Předložení a projednání námětů pro koncepci zvyšování tvůrčí způsobilosti vědeckých pracovníků a jejich rekvalifikace v souladu s potřebou kádrově zajistit plnění Programu rozvoje a uplatnění čs. vědy a dokonalejšího zpojení čs. vědeckovýzkumné základny do soc.ekonomické integrace členských států RVHP

M. Přádka v této souvislosti referoval o administrativním zabezpečení uvedených úkolů. Uvedl, že existuje řada předpisů, které v podstatě pokrývají potřebu. Tyto předpisy však v řadě případů nejsou dodržovány, případně jsou nesprávně interpretovány. Zdroj nedostatků také tkví v tom, že předpisy jsou uplatňovány v řadě případů nekompetentními, případně neregistrovanými jedinci. Po jeho vystoupení následovala diskuse, ve které byly nastoleny otázky, týkající se atestací (otázkou je zda formou atestací je možno vyřešit problémy kvalifikace) a aspirantur. Ukazuje se, že tříletá interní aspirantura sřejmě není dostačující k tomu, aby plnila svůj účel.

K o l e g i u m

bere na vědomí informaci M. Přádky a ukládá, aby hlavní myšlenky byly využity při přípravě zářijového rozšířeného zasedání.

VI/ Projednání témat kandidátských disertačních prací

M. Přádka seznámil členy kolegia s tématy kandidátských disertačních prací, která byla zadána v oboru pedagogika a psychologie s tím, aby se vědecké kolegium vyjádřilo, zda se jedná o problematiku aktuální, přispívající k obohacení poznatkové báze pedagogiky a psychologie.

Po diskusi k o l e g i u m

schvaluje předložení témat kandidátských prací s tím, že některé pracovní názvy budou upřesněny.

VII/ Projednání návrhů na udělení státních cen K. Gottwalda, národní ceny ČSR, cen A. Zápotockého a cen NV hl.m. Prahy členům a pracovníkům ČSAV v r. 1988

K o l e g i u m

konstatuje, že nebyl předložen žádný návrh.

VIII/ Zprávy z prezídia

K o l e g i u m

bere na vědomí zápis ze 44. a 45. zasedání prezídia ČSAV.

IX/ Kontrola zápisu

K o l e g i u m

schvaluje zápis z 2. zasedání bez připomínek.

X/ R ů z n é

- 1/ předseda M. Kodým seznámil členy kolegia s návrhem vydávat nový časopis ČAS (Člověk a společnost), který by byl paralelou časopisu Vesmír ve společenských vědách.

K o l e g i u m

vyslovalo s návrhem souhlas a ukládá M. Kodýmovi předložit jej oddělení společenských věd ČSAV.

- 2/ Předsednictvo seznámilo kolegium s návrhem na složení komise VK pro výpočetní techniku:

předseda: Ing. V. Rohlíček

členové: PhDr. V. Kulič, CSc.

RNDr. P. Cvik, CSc.

PhDr. Vl. Hrabal ml., CSc.

K o l e g i u m

s předloženým návrhem souhlasí.

3/ Na základě nabídky Českého literárního fondu předložili ředitelé pracovišť následující návrhy na účastníky tematického zájezdu do SSSR:

účastník: PhDr. H. Veverková
náhradník: PhDr. O. Chaloupka ml.

*vyřazeno g. 94/84
- 11.6.1984*

K o l e g i u m
s předloženým návrhem souhlasí.

4/ Ústav pro výzkum společenského vědomí a vědeckého ateismu ČSAV předložil návrh na udělení stříbrné čestné plakety F. Palackého soudružce PhDr. O. Kolaříkové k ukončení její aktivní činnosti.

vyřazeno g. 94/84 - 1.6.84

K o l e g i u m
návrh doporučuje s upozorněním, že podnět přišel opožděně a ukládá sekretariátu předat materiály kádrovému odd. prezidia ČSAV.

vyřazeno g. 94/84

5/ předseda ediční komise J. Janoušek předložil návrh na změnu recenzenta:

u titulu Janoušek, J., Hoskovec, J., Štikar, J. : Psychologický výkladový atlas - doporučeného vědeckým kolegiem 28.3.1984 a schváleného ediční radou ČSAV 13.12.1984, doporučuje vědecké kolegium pedagogiky a psychologie změnit recenzenta, protože jak vědecký redaktor, tak dosavadní recenzent jsou pracovníky ČSAV. Místo dosavadního recenzenta PhDr. Z. Heluše, CSc. navrhuje VK nového recenzenta PhDr. Rudolfa Oliveřiuse, CSc. z filozofické fakulty UK.

Schválil:

Prof. PhDr. M. Kodým, CSc.
předseda

Upozornění členům kolegia:

z organizačních důvodů se červnové zasedání bude konat ve Vědeckém ústavu odborného školství v Praze. Výjezdní zasedání bude realizováno v pozdějším termínu.